

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 114/2014

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')

Συνεδρίαση της 31^{ης} Μαρτίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Χριστόδουλος Μπότσιος, Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριος Χανής, Ελένη Σβολοπούλου.

Εισηγήτρια: Ξανθή Μπασάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' Αριθ.Σχ.511.1/2014/Αρ.Φακ.1101/14-3-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Γενικής Αστυνόμευσης και Κανονισμών Λιμένων Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου.

Περίληψη ερωτήματος: *Εάν ο Λιμενάρχης Ελευσίνας κωλύεται από τη διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4237/2014 να χορηγήσει άδεια απόπλου.*

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Α. Με το υπ' Αριθ.Σχ.511.1/2014/Αρ.Φακ.1101/ 14-3-2014 έγγραφο της Δ/σης Αστυνόμευσης και Κανονισμών Λιμένων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, τίθενται υπόψη μας τα κάτωθι:

«**α.** Σύμφωνα με την αριθ. 497/13-01-2014 περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης, την 18-12-2013 εκπλειστηριάσθηκε αναγκαστικώς με την αριθ. 483/18-12-2013 έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού ένας πλωτός γερανός (μη αυτοκινούμενος), πλοιοκτησίας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ» και κατακυρώθηκε στο όνομα της εταιρείας με την επωνυμία «Ι. ΠΑΠΑΛΕΞΗΣ – Ε. ΠΑΠΑΛΕΞΗΣ Ο.Ε.». Στη συνέχεια ο προαναφερόμενος πλωτός γερανός εγγράφηκε στο νηολόγιο πλωτών ναυπηγημάτων του Πειραιά με το όνομα «ΜΟΝΟΚΕΡΟΣ», έλαβε αύξοντα αριθμό 168 και εκδόθηκε το από **19-02-2014** έγγραφο εθνικότητας.

β. Την **12-02-2014**, μεταγενέστερα από τη δημοσίευση της περίληψης της ως άνω κατακυρωτικής έκθεσης, δημοσιεύτηκε ο ν. 4237/2014 (Α' 36) με θέμα «Ρύθμιση θεμάτων της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και άλλες διατάξεις» στο άρθρο 12 του οποίου αναφέρονται τα ακόλουθα: *«Αναστέλλεται η επίσπευση και συνέχιση κάθε μορφής αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας του νομικού προσώπου με την Επωνυμία Ελληνικά Ναυπηγεία Α.Ε. (Ναυπηγεία Σκαραμαγκά), καθόσον επηρεάζει τη ναυπήγηση και συντήρηση των υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού»*, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 17 του ίδιου νόμου *«η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως»*.

γ. Την 06-3-2014 η εταιρεία «Ι. ΠΑΠΑΛΕΞΗΣ – Ε. ΠΑΠΑΛΕΞΗΣ Ο.Ε.» κατέθεσε αίτηση στη Λιμενική Αρχή Ελευσίνας προκειμένου χορηγηθεί άδεια απόπλου (ρυμουλκούμενο) στον υπό την ιδιοκτησία της πλωτό γερανό «ΜΟΝΟΚΕΡΟΣ» Ν. Πειρ. 168 από τα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά στα Ναυπηγεία «ΠΑΠΑΛΕΞΗΣ» στην περιοχή Περάματος.

δ. Η Λιμενική Αρχή Ελευσίνας για τη χορήγηση άδειας απόπλου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις [άρθρο 234 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (Α' 261/1973), άρθρο 22 Γενικού Κανονισμού Λιμένα Ελευσίνας (257 Β' /1978)], προβαίνει, μεταξύ άλλων, στον έλεγχο των ναυτιλιακών εγγράφων (άρθρο 46 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου) στα οποία περιλαμβάνεται και το έγγραφο εθνικότητας.

Κατόπιν των ανωτέρω παρακαλούμε όπως γνωμοδοτήσετε, ενόψει της διάταξης του άρθρου 12 του ν.4237/2014, εάν ο Λιμενάρχης Ελευσίνας κωλύεται να χορηγήσει τον αιτούμενο απόπλου».

β. Περαιτέρω με το από 7-3-2014 έγγραφό του προς τα Ελληνικά Ναυπηγεία Α.Ε. (ΕΝΑΕ) που κοινοποιήθηκε και στο ΓΕΝ, το Κεντρικό Λιμεναρχείο Ελευσίνας ζήτησε την παροχή απόψεων σχετικά με την ύπαρξη κωλύματος από την ανωτέρω διάταξη, προκειμένου να χορηγηθεί η αιτούμενη άδεια ρυμούλκησης του ως άνω πλωτού γερανού.

Επί του ανωτέρω εγγράφου εξεδόθη το από 11-3-2014 έγγραφο ΓΕΝ /Δ/νση Εξοπλισμών/Προγραμμάτων Νέων Υ/Β προς τα ΕΝΑΕ, με το οποίο ζητείται η παροχή διευκρινήσεων για το βαθμό κατά τον οποίο επηρεάζει τη ναυπήγηση και συντήρηση

των Υ/Β η επικείμενη κατάσχεση του ως άνω πλωτού γερανού. Επιπροσθέτως αναφέρεται ότι σε περίπτωση που τυχόν απώλεια του μέσου αυτού θα αποτελέσει πραγματικά εμπόδιο για τη συνέχιση των εκτελούμενων προγραμμάτων, θα πρέπει να αναληφθούν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες στο πλαίσιο εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 12 του ν. 4237/2014.

Επίσης, με τα από 12-3-2014 και 13-3-2014 έγγραφά του, προς τα ΕΝΑΕ, τα οποία κοινοποιήθηκαν και προς το ΓΕΝ/Διεύθυνση Εξοπλισμών, το Κεντρικό Λιμεναρχείο Ελευσίνας ζήτησε πληροφορίες σχετικά με την απασχόληση του ως άνω πλωτού γερανού σε εργασίες των Υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού και την ανάληψη σχετικών δικαστικών ενεργειών.

Η Δ/νση Εξοπλισμών/Προγραμμάτων Νέων Υποβρυχίων του ΓΕΝ, με το από 26-3-2014 έγγραφό της προς το Κεντρικό Λιμεναρχείο Ελευσίνας, αναφέρει ότι για την βεβαίωση της αναγκαιότητας χρησιμοποίησης του πλωτού γερανού στο πρόγραμμα των υποβρυχίων είναι ο ανάδοχος του προγράμματος αυτού, ως αποκλειστικός φορέας, ήτοι τα ΕΝΑΕ. Παρά ταύτα, από την μέχρι τούδε εμπειρία του ΠΝ, στο πλαίσιο εμπλοκής του στο πρόγραμμα των Υ/Β, ο πλωτός γερανός χρησιμοποιείται για την εκτέλεση βοηθητικών εργασιών, όπως η τοποθέτηση/εξάρμωση εξωτερικών πολυεστερικών καλυμμάτων, τοποθέτηση/απομάκρυνση εξωτερικά της πλώρης του Υ/Β του φορείου μεταφοράς τορπιλών, εισαγωγή/εξαγωγή τορπίλης DUMMY για εκτέλεση δοκιμών στους τορπιλοσωλήνες. Επιπροσθέτως γνωστοποιείται ότι ο έτερος γερανός βρίσκεται εκτός λειτουργίας συνεπεία σοβαρής μηχανικής βλάβης.

Γ. Επιπροσθέτως των ανωτέρω, από τα στοιχεία του φακέλου που συνοδεύουν το ερώτημα προκύπτουν τα ακόλουθα:

(α) Με την υπ' αριθμ. 576B/10-7-2013 έκθεση αναγκαστικής κατασχέσεως του δικαστικού επιμελητή Αθ. Γεωργαντόπουλου κατασχέθηκε αναγκαστικώς γερανός (μη αυτοκινούμενος), ολικής χωρητικότητας άνω των 500 κόρων, πλοιοκτησίας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικά Ναυπηγεία ΑΕ» (Ναυπηγεία Σκαρμαγκά), με σκοπό τη χρηματική ικανοποίηση απαιτήσεως δανειστή της. (β) Ο γερανός πλειστηριάσθηκε με την υπ' αριθμ. 483/18-12-2013 έκθεση της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Μπαβέα και κατακυρώθηκε στην υπερθεματίστρια εταιρεία με την επωνυμία «Ι. Παπαλέξης – Ε. Παπαλέξης ΟΕ», (γ) υπέρ της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 497/13-1-2014 περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως, (δ) που καταχωρίσθηκε, στις 19-2-2014, στο νηολόγιο πλωτών ναυπηγημάτων (ν. 457/1976) του Κ.Λ. Πειραιά με α.α. 168, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261) -

ΚΔΝΔ και (ε) την ίδια ημερομηνία εκδόθηκε επ' ονόματι της υπερθεματίστριας έγγραφο εθνικότητας.

II. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Στο άρθρο 12 του ν. 4237/2014 «*Ρύθμιση θεμάτων της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και άλλες διατάξεις*» (Α' 36) ορίζεται ότι «*Αναστέλλεται η επίσπευση και συνέχιση κάθε μορφής αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας του νομικού προσώπου με την επωνυμία Ελληνικά Ναυπηγεία Α.Ε. (Ναυπηγεία Σκαραμαγκά), καθόσον επηρεάζει τη ναυπήγηση και συντήρηση των υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού*».

Σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση της ανωτέρω διάταξης, «*Η συνέχιση και ολοκλήρωση των έργων συντήρησης, επισκευής και ναυπήγησης των Υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού είναι κορυφαία προτεραιότητα και ανάγκη για την εθνική οικονομία. Συγχρόνως αποτελεί και επιβεβλημένη μέριμνα για τη διασφάλιση των δημοσίων δαπανών που μέχρι τώρα έχουν λάβει για το σκοπό αυτό χώρα, καθώς και διατήρησης σε λειτουργική ετοιμότητα και απόδοσης βασικού σημείου αναφοράς της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας, όπως είναι τα ΕΝΑΕ που καλύπτουν πραγματικές ανάγκες της Ελληνικής Οικονομίας και παραγωγικής δραστηριότητας. Στην κατεύθυνση αυτή είναι απαραίτητη η εξασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων και μέσων για τη συνέχιση της δραστηριότητας αυτής, που εξυπηρετεί μείζονες εθνικές ανάγκες και στόχους και που δε δύναται να υποκατασταθεί από εναλλακτικούς παρόχους, με βάση ιδίως τις παραμέτρους υλοποίησης του έργου, το βαθμό ολοκλήρωσής του και τους αναλωθέντες μέχρι σήμερα πόρους*».

2. Στο ν. 3816/1958 (Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου), ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1: «*Πλοίον, κατά την έννοιαν του παρόντος νόμου, είναι παν σκάφος, χωρητικότητας καθαρής τουλάχιστον δέκα κόρων προωρισμένων όπως κινήται αυτοδυνάμως εν θαλάσση. Αι διατάξεις των τρίτου, τετάρτου, έκτου, εβδόμου, δωδεκάτου, δεκάτου τρίτου και δεκάτου τετάρτου τίτλου του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και επί παντός άλλου πλωτού ναυπηγήματος*».

Άρθρο 2: «*Το ελληνικόν πλοίον εγγράφεται εις νηολόγιον του κράτους.....*».

Άρθρο 6: «*Προς μεταβίβασιν της κυριότητος πλοίου απαιτείται συμφωνία μεταξύ του κυρίου και του αποκτώντος ότι δια νόμιμον τινά αιτίαν μετατίθεται εις αυτόν η κυριότητα. Η συμφωνία γίνεται εγγράφως και υποβάλλεται εις καταχώρισιν εν τω νηολογίω. Άνευ της κατά το προηγούμενον εδάφιον εγγραφής δεν επέρχεται η μεταβίβασις της κυριότητος του πλοίου*».

Άρθρο 8: « Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως αι διατάξεις των άρθρων 1192 έως 1195, 1197 και 1199 έως 1204 του Αστικού Κώδικος».

3. Στο ν.δ. 187/1973 (Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου, Α' 261) ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

Άρθρο 6: «1. Η αναγνώρισις πλοίου ως ελληνικού συντελείται διά της εγγραφής αυτού εις νηολόγιον, τηρούμενον υπό Λιμενικής Αρχής εν τη ημεδαπή ή τοιαύτης εν τη αλλοδαπή οριζομένης διά Π. Διατάγματος, εκδιδομένου προτάσει των Υπουργών Εξωτερικών και Ναυτιλίας - Μεταφορών και Επικοινωνιών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, αι σχετικαί διατάξεις του Κώδικος του Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου ».

Άρθρο 7: «1. Υπό της αναγνωρισάσης το πλοίον Αρχής εκδίδεται έγγραφον εθνικότητος περιλαμβάνον τα κύρια χαρακτηριστικά εξειδικεύσεως του πλοίου (όνωμα, χωρητικότης, αριθμός και λιμήν νηολογήσεως κλπ.), στοιχεία πλοιοκτήτου ως και άλλα διά Π. Διατάγματος οριζόμενα, αναγόμενα εις την τεχνικήν περιγραφήν τού πλοίου...». στοιχεία

Άρθρο 46: «1. Τα ναυτιλιακά έγγραφα δια των οποίων δέον να είναι εφωδιασμένον το εκτελούν πλόας πλοίον είναι τα εξής:

α) έγγραφον εθνικότητος (άρθρον 7), β).....

Άρθρο 234: «1. Πλοίαρχος ημεδαπού ή υπό ξένην σημαίαν πλοίου, ενεργών απόπλου του υπό την διοίκησίν του πλοίου άνευ προηγουμένου ελέγχου των ναυτιλιακών εγγράφων και αδείας απόπλου της οικείας Λιμενικής Αρχής, τιμωρείται διά φυλακίσεως τουλάχιστον δύο μηνών. 2....».

4. Περαιτέρω στο ν.457/1976 (Α' 276) ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1: «Επί πλωτών ναυπηγημάτων ολικής χωρητικότητος μείζονος των πεντακοσίων κόρων ή εκτοπίσματος μείζονος, κατά τα υπό της Επιθεωρήσεως Εμπορικών Πλοίων αξιούμενα στοιχεία, των χιλίων τόννων, τυγχάνουν αναλόγου εφαρμογής και οι διατάξεις των πρώτου, δευτέρου, ογδού, ενάτου και δεκάτου, τίτλων του κυρωθέντος δια του Νόμου 3816/1958 "Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου". Ωσαύτως, εφαρμόζονται αναλόγως αι διατάξεις των άρθρων 1 έως 22 του Ν.Δ. 3899/1958 "περί προτιμωμένης υποθήκης επί πλοίων"».

Άρθρο 2: «Επιφυλασσομένων των διατάξεων του προηγουμένου άρθρου, αι περί αναγκαστικής εκτελέσεως, συντηρητικής ή αναγκαστικής κατασχέσεως και πλειστηριασμού πλοίων διατάξεις του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας ή άλλων νόμων εφαρμόζονται αναλόγως και επί των πλωτών ναυπηγημάτων του άρθρου τούτου».

5. Τέλος, στο άρθρο 992 του Κ.Πολ.Δ. ορίζεται ότι οι διατάξεις για την

κατάσχεση ακινήτου εφαρμόζονται και για την κατάσχεση πλοίων, στο άρθρο 1002 ότι ο πλειστηριασμός ακινήτου ολοκληρώνεται με την κατακύρωση, στο άρθρο 1005 ότι στον υπερθεματιστή χορηγείται, άμα τη καταβολή του πλειστηριάσματος, από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης με τη μεταγραφή της οποίας ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε ο καθού η εκτέλεση.

ΙΙΙ. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών αυτού επί της ερμηνείας και εφαρμογής των προπαρατεθεισών διατάξεων διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

A. Η γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος, Αλέξανδρο Καραγιάννη, Αντιπρόεδρο ΝΣΚ και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, Θεόδωρο Ψυχογιό, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Δημήτριο Χανή και Ελένη Σβολοπούλου, (ψηφοί 5), δέχθηκε τα εξής:

Από τις διατάξεις των άρθρων 992 (παρ. 1 εδ. πρώτο και τέταρτο), 1005 (παρ. 1 και 2) του ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 1017 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα, 199, 513, 1192, 1198 του ΑΚ, 2 και 8 του ν. 3816/1958 (ΚΙΝΔ) και 6 και 7 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261), οι οποίες, κατ' άρθρο 2 του ν. 457/1976 εφαρμόζονται αναλόγως και επί πλωτών ναυπηγημάτων, όπως είναι ο γερανός που πλειστηριάσθηκε, συνάγονται τα εξής: Επί πλειστηριασμού πλοίου, μετά την καταβολή του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού χορηγεί σε αυτόν περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο για την μετάθεση της κυριότητας του πλειστηριασθέντος στον υπερθεματιστή, συντελουμένη με την καταχώρισή της στο νηολόγιο. Ο πλειστηριασμός αποτελεί αιτία παραγώγου τρόπου κτήσεως της κυριότητας και συνακολούθως ο υπερθεματιστής θεωρείται ειδικός διάδοχος του καθού η εκτέλεση, τον οποίο διαδέχεται στο δικαίωμα. Το δικαίωμα αυτό ο υπερθεματιστής αποκτά δυνάμει της εξομοιούμενης με πώληση ιδιόρρυθμης συμβάσεως, την οποία αποτελεί η εκποίηση με αναγκαστικό πλειστηριασμό, τελειώνεται με την κατακύρωση, αλλ' αναπτύσσει την εμπράγματη ενέργειά της, τουτέστιν την μετάθεση της κυριότητος του πλειστηριασθέντος, από της καταχώρισεως της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως στο νηολόγιο, από της οποίας επέρχονται οι έννομες συνέπειες του ουσιαστικού δικαίου (ΑΠ 819/2013).

Με τη διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4237/2014 (Α' 36), θεσπίσθηκε αναστολή επισπεύσεως και συνεχίσεως κάθε μορφής αναγκαστικής εκτελέσεως σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας του νομικού προσώπου με την επωνυμία Ελληνικά Ναυπηγεία Α.Ε. (Ναυπηγεία Σκαραμαγκά), εάν και εφόσον επηρεάζει τη ναυπήγηση και

συντήρηση των υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου αυτού, η διάταξη αποσκοπεί στην εξασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων και μέσων για την συνέχιση και την ολοκλήρωση των έργων συντηρήσεως, επισκευής και ναυπηγήσεως των υποβρυχίων του πολεμικού ναυτικού, που εξυπηρετεί μείζονες εθνικές ανάγκες και στόχους, καθώς και στη διατήρηση της λειτουργικής ετοιμότητας και δραστηριότητας των ΕΝΑΕ, που καλύπτουν πραγματικές ανάγκες της εθνικής οικονομίας. Είναι προφανές ότι, με την εν λόγω διάταξη, δεν θεσπίζεται απαγόρευση μεταβιβάσεως της κυριότητας, αλλ' εισάγεται εξαιρετικός κανόνας εντασσόμενος στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτελέσεως, ήτοι αναστολή που αφορά αυτές καθ' εαυτές τις διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως, η οποία (αναστολή) είναι προφανώς προσωρινού χαρακτήρα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση του προεκτεθέντος σκοπού. Αν ο νομοθέτης αποσκοπούσε στην απαγόρευση της μεταβιβάσεως της κυριότητας θα όριζε τούτο ρητώς και, πάντως, η απαγόρευση διαθέσεως θα ετίθετο πρωτίστως για τον κύριο του πράγματος και όχι μόνο για την δι' αναγκαστικού πλειστηριασμού μετάθεση της κυριότητάς του, αφού και η εκουσία μεταβίβαση ματαιώνει τον σκοπό του νόμου. Περαιτέρω, με δεδομένο ότι η διάταξη δεν έχει αναδρομική ισχύ, συνεπάγεται ακυρότητα μόνο των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως, οι οποίες ενεργήθηκαν, κατά παράβαση της διατάξεως, σε χρόνο μετά την έναρξη της ισχύος της. Επομένως, αυτές και μόνον οι πράξεις καθιστούν άκυρη την καταχώριση της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως στο νηολόγιο και, κατ' επέκταση, τη μετάθεση της κυριότητας του πλειστηριασθέντος στον υπερθεματιστή και τούτο ανεξαρτήτως του γεγονότος αν η διάταξη θεσπίζει, και στις δύο περιπτώσεις, ακυρωσία ή ακυρότητα κατά την έννοια των διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου (174, 180 ΑΚ), η οποία, πάντως, δεν νοείται για τις διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως, διότι στο πεδίο της αναγκαστικής εκτελέσεως δεν αναγνωρίζεται αυτοδίκαιη ακυρότητα των διαδικαστικών πράξεων και, επομένως, οι πράξεις αυτές υπόκεινται μόνο σε δικαστική ακύρωση με το ένδικο βοήθημα της ανακοπής του άρθρου 933 και εντός των προθεσμιών του άρθρου 934 του ΚΠολΔ (ΑΠ 819/2013).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι ως άνω υπό στοιχεία Ι.Γ. (α), (β) και (γ) μνημονευόμενες πράξεις, οι οποίες αποτελούν διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως (ΑΠ 819/2013), ενεργήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου 12 του ν. 4237/2014 (Α' 36) και, επομένως, δεν μπορεί να γίνει λόγος περί ακυρότητάς τους, λόγω αντιθέσεώς τους στις διατάξεις του ίδιου άρθρου και νόμου. Με δεδομένο δε ότι, ως ήδη ελέχθη, η εξομοιούμενη με σύμβαση πωλήσεως εκποίηση με αναγκαστικό πλειστηριασμό τελειώνεται με την κατακύρωση, η δε καταχώριση της περιλήψεως

κατακυρωτικής εκθέσεως στο νηολόγιο και η μετ' αυτήν έκδοση του εγγράφου εθνικότητας δεν συγκαταλέγονται στις διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως, η επίμαχη διάταξη δεν καθιστά, στη συγκεκριμένη περίπτωση, άκυρη την εν συνεχεία καταχώριση της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως στο νηολόγιο και, κατ' επέκταση, συννόμως επέρχεται η μετάθεση της κυριότητας του πλειστηριασθέντος στον υπερθεματιστή.

Επιπροσθέτως τούτων, ο λιμενάρχης, κατά την ενάσκηση της προαναφερθείσης αρμοδιότητάς του για την χορήγηση απόπλου πλοίου, μετ' έλεγχο των ναυτιλιακών εγγράφων, δεν δικαιούται, ούτε υποχρεούται να ερευνήσει την εγκυρότητα των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως και της νηολογήσεως (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκαστική Εκτέλεσις, Β' Έκδοσις, παρ. 628α, υπ' άρθρο 1011, σελ. 2002 επ.), πολύ περισσότερο μάλιστα στο πλαίσιο της διατάξεως του άρθρου 12 του ν. 4237/2014, η οποία θέτει και ως προϋπόθεση της εφαρμογής της πραγματικά ζητήματα, όπως το ζήτημα αν η αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ΕΝΑΕ επηρεάζει τη ναυπήγηση και συντήρηση των υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού. Πολύ περισσότερο, ο λιμενάρχης δεν δικαιούται, ούτε υποχρεούται να ερευνήσει ζητήματα που άπτονται της κυριότητας του πλοίου, σε σχέση δε με το εν προκειμένω ενδιαφέρον έγγραφο εθνικότητας, τούτο δεν αποτελεί τίτλο κτήσεως κυριότητας, αλλ' έχει αποδεικτικό χαρακτήρα της εθνικότητας του πλοίου και ουδόλως αφορά την επί του πλοίου κυριότητα (βλ. Ν. Δελούκα, Ναυτικόν Δίκαιον, παρ. 40, σελ. 76 επ, όπου και παραπομπές σε άλλους συγγραφείς).

Ενόψει των ανωτέρω, ο Κεντρικός Λιμενάρχης Ελευσίνας, ο οποίος είναι αρμόδιος για τη χορήγηση αδείας απόπλου πλοίου, μετ' έλεγχο των ναυτιλιακών εγγράφων του [άρθρα 234 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261) - ΚΔΝΔ - και 22 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα Ελευσίνας (Β' 257)], μεταξύ των οποίων και το έγγραφο εθνικότητας, δεν κωλύεται από την διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4237/2014 να χορηγήσει άδεια απόπλου του γερανού.

Β. Η γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Χριστόδουλο Μπότσιο και Ευγενία Βελώνη (ψηφοί 2), στην οποία προσχώρησε και η εισηγήτρια, δέχθηκε τα εξής:

Με τη διάταξη του άρθρου 12 του ν.4237/2014, ενόψει και του επιδιωκόμενου με αυτή μείζονος εθνικής σημασίας σκοπού, κατά την αληθή βούληση του νομοθέτη, η δι' αυτής θεσπισθείσα αναστολή εκτελέσεως πράγματος ανήκοντος στην περιουσία (κινητή και ακίνητη) των ΕΝΑΕ, που εξυπηρετεί τη ναυπήγηση και τη συντήρηση των υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού, δεν περιορίζεται στις οικείες δικονομικές πράξεις,

αλλά εμποδίζει και την επέλευση των ουσιαστικού δικαίου αποτελεσμάτων της, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται προεχόντως η μετάσταση της κυριότητας.

Ως εκ τούτων, επί διενεργηθέντος πλειστηριασμού πλοίου, όπως στη περίπτωση του ερωτήματος, εφόσον η, περί αυτού, περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως δεν έχει εγγραφεί, κατ' άρθρο 6 ΚΙΝΔ στο οικείο νηολόγιο κατά την έναρξη ισχύος του ως άνω νόμου, και ως εκ τούτου δεν έχει επέλθει η μεταβίβαση της κυριότητός του στον υπερθεματιστή, δεν μπορεί να λάβει χώρα νομίμως μετά ταύτα, λόγω της, εκ της ως άνω διατάξεως, επελθούσης αναστολής και της διαδικασίας εγγραφής της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως στο νηολόγιο, τυχόν δε εγγραφή, δεν είναι νόμιμη, ως αντιβαίνουσα σε απαγορευτική διάταξη νόμου και ως εκ τούτου είναι αυτοδικαίως άκυρη (άρθρα 174, 175 και 180 ΑΚ). Άλλως, θα εματαιούτο ο επιδιωχθείς με την ως άνω ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου ρύθμιση σκοπός, που συνίσταται στην αποσόβηση, με την αναγκαστική εκτέλεση, της μεταθέσεως της κυριότητας του πλειστηριασθέντος πλοίου.

Στο πλαίσιο αυτό, επί υποβολής αιτήσεως προς τον αρμόδιο Λιμενάρχη για τη χορήγηση άδειας απόπλου του πλειστηριασθέντος πλοίου, του οποίου μη νομίμως χώρησε, εκ του ως άνω λόγου, εγγραφή στο νηολόγιο της κατακυρωτικής εκθέσεως, ο Λιμενάρχης δύναται να επικαλεστεί την εν λόγω ακυρότητα και να μη χορηγήσει την αιτούμενη άδεια, καθόσον ναι μεν η εγγραφή στο νηολόγιο είναι διοικητική πράξη, μη υποκείμενη σε έλεγχο νομιμότητας από άλλη αρχή εκτός της διοικητικής ιεραρχίας, κατά τις αρχές της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων και τους κανόνες της αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων, όμως αυτή συνιστά συγχρόνως και όρο του ενεργού της μεταστάσεως της κυριότητας, απαγορευτικής κατά την ως άνω διάταξη του άρθρου 12 του ν.4237/2014, στην οποία ερείδεται το σχετικό δικαίωμα ελέγχου, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω.

Συνακολούθως προς αυτά, στην περίπτωση του ερωτήματος, εφόσον, κατά το διδόμενο ιστορικό, η εγγραφή στο νηολόγιο της κατακυρωτικής εκθέσεως χώρησε μετά τη δημοσίευση του ως άνω νόμου και ως εκ τούτου μη νομίμως, ο Λιμενάρχης δύναται να επικαλεστεί την εν λόγω ακυρότητα και να μη χορηγήσει την αιτούμενη άδεια απόπλου. Τούτο, ως εξυπακούεται, τελεί υπό την προϋπόθεση ότι ο ως άνω πλωτός γερανός αποτελεί περιουσία του νομικού προσώπου των Ελληνικών Ναυπηγείων Α.Ε., η οποία είναι απαραίτητη για τη ναυπήγηση και συντήρηση των υποβρυχίων του Πολεμικού Ναυτικού, υπό την έννοια της διατάξεως του άρθρου 12 του ν. 4237/2014.

2. Επειδή, περαιτέρω, **κατά την ομόφωνη γνώμη** των μελών του Τμήματος, από τις προαναφερθείσες διαδικαστικές πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως προκύπτει

ότι ο γερανός πλειστηριάσθηκε ως κινητό πράγμα και όχι με τις διατάξεις περί πλειστηριασμού ακινήτων, όπως έπρεπε, ενόψει της χωρητικότητας (άνω των 500 κόρων) και παρά ταύτα εκδόθηκε περίληψη περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως, η οποία καταχωρίσθηκε στο νηολόγιο. Συνεπώς εμφιλοχώρησαν πλημμέλειες περί την εκτέλεση, με προέχουσα την προεκτεθείσα. Επομένως, το Ελληνικό Δημόσιο, προς διασφάλιση των συμφερόντων του, οφείλει άμεσα, λόγω δικονομικών προθεσμιών, δια των αρμοδίων οργάνων του, να προβεί στις δέουσες ενέργειες, προς δικαστική διάγνωση: α) της ακυρότητας των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως και συνακολούθως β) της ακυρότητας της ως άνω εγγραφής της περιλήψεως κατακυρωτικής έκθεσης στα οικεία νηολόγια.

Περαιτέρω, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, ως προς την εγγραφή της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως στα οικεία νηολόγια, συντρέχει πρωτίστως ακυρότητα αυτής εκ του λόγου ότι εχώρησε κατά παράβαση της διατάξεως του άρθρου 12 του ν.4237/2014 και, επομένως, για λόγους ασφάλειας δικαίου, πρέπει να επιδιωχθεί δικαστικά η αναγνώριση της ακυρότητάς της.

IV. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει, **κατά πλειοψηφία**, η απάντηση ότι, ο Κεντρικός Λιμενάρχης Ελευσίνας, ο οποίος είναι αρμόδιος για τη χορήγηση αδειας απόπλου πλοίου, μετ' έλεγχο των ναυτιλιακών εγγράφων του [άρθρα 234 του ν.δ. 187/1973 (Α' 261) - ΚΔΝΔ - και 22 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα Ελευσίνας (Β' 257)], μεταξύ των οποίων και το έγγραφο εθνικότητας, δεν κωλύεται από την διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4237/2014 να χορηγήσει άδεια απόπλου του γερανού.

Θεωρήθηκε
Αθήνα, 7-4-2014
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η εισηγήτρια

Ξανθή Μπασάκου
Πάρεδρος ΝΣΚ